

● ŠOLARJI IZ ZADOBROVŠKE OŠ HODIJO H KROŽKU ZA ROČNO IZDELAVO PAPIRJA

# Dragocena izkušnja za življenje

Pogostokrat je slišati, da bi morale delovne organizacije in osnovne šole tesneje sodelovati med seboj in tako nuditi šolarjem več priložnosti spoznati delo in vrste poklicev tudi skozi prakso in ne samo prek besed. A najbrž bi bili celo prsti ene roke preveč, če bi hoteli v naši občini naštetih delovnih organizacij, ki so šolam ponudile roko pri navezovanju takšnih stikov. Šole se trudijo in skušajo na vse načine uveljavljati načelo, naj se čim bolj povezujejo z okoljem, to je z delovnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi, a vsa njihova prizadevanja so zaman, če na primer v tovarni nimajo pripravljenih programov za proizvodno delo učencev, inštruktorjev, včasih pa jim primanjkuje tudi dobre volje.

Ena izmed delovnih organizacij, ki z vidnega sodeluje s krajevno skupnostjo in bližnjimi šolami je Papirnica Večve. Če tradicija je, da večški papirničarji namenajo kar precej denarja za kulturno in športno dejavnost ter izobraževanje, ki pa ni namenjeno le njihovim delavcem, marveč vsem prebivalcem okoljskih krajevnih skupnosti. Ob tem se ne sprašujejo »Kaj pa bomo imeli od tega?«, tako kot to počno ponekod drugje, temveč se zavedajo, da se vse, kar daje, povrne, čeprav resda ne le njihovi tovarni, marveč vsej družbi.

Tako že od lanske jeseni učenci osnovnih šol Leopolda Mačka-Boruta in Edvarda Kardelja obiskujejo v Papirnici Večve dva krožka: tiskarski krožek in krožek za ročno izdelavo papirja. Ravnateljica osnovne šole Leopolda Mačka-Boruta je povedala, da so bili prijetno presenečeni, ko so iz papirnice prejeli povabilo za ustanovitev krožkov, saj je pri nas bolj redek pojav, da se je mogoče za kakšno stvar domeniti brez pisanja prošnje, le ustno.

## Vsi h krožku za ročno izdelavo papirja

Ceprav sta bila krožka sprva zamišljena kot interesni dejavnosti, pa se zdaj zanju prijavljajo kar vsi učenci po vrsti. Pri krožku za ročno izdelavo papirja so se zvrstili že šolarji petega a in b razreda; če je kateri izmed učencev v začetku morda še okleval, pa so ga njegovi vrstniki kmalu prepričali, kako zanimivo opravilo je ročno delati papir. Vsaka skupina, v kateri je pet otrok, pride v papirnico dva zaporedna torkova popoldneva.

»Teorija je eno, praksa je drugo, otrokom pa veliko pomeni, če nekaj lahko vidijo,« je njihovo zagretost za krožek pojasnila Stana Dimnik, razredničarka 5. a razreda in hkrati tudi mentorica pionirske organizacije na OŠ Leopolda Mačka-Boruta. »Otrokom je v veliko veselje, če svoj izdelek lahko vzamejo v roke. Obenem pa je to vključevanje pionirjev v proizvodno delo tudi del programa jugoslovanskih pionirskih iger.«

Kaj delajo pravzaprav šolarji pri krožku za ročno izdelavo papirja?

Kaj je tisto, kar jih najbolj privlači pri tem opravilu? Na to so poskušali odgovoriti predstavniki učencev 5. a in b razreda, ki so se skupaj z ravnateljico Antonijo Setnikar, tovarišico Stano Dimnik, inštruktorjem Petrom Lajovicem in organizatorjem izobraževanja v Papirnici Večve Vidom Vilfanom zbrali v tovarni, da bi za Našo skupnost opisali to privlačno početje.

### Kaj smo pri krožku delali

Za lažje razumevanje je Ana povedala najprej, kako se dela papir. »V veliki kadki smo imeli bombaž. Iz kadki smo s sitom zajeli maso. Tovarščič nam je dal ogrinjalo, da se ne bi umazali. Najprej nam je on pokazal, kako to gre, nato smo poskusili sami. Sito je treba dobro otresti, da odvečna voda odteče iz mase. To se potem odnese na klobučevino ali peno.«

Nadaljeval je Andrej (naj ga imenujemo prvi, ker sta bila v skupini dva): »List smo nato dali v stiskalnico, da je iztisnila iz nje 60 odstotkov vode, zatem v sušilnico; suhega pa namažemo z lepilom.«

Katja ga je dopolnila: »Najprej ločimo list od pene, potem gre šele v stiskalnico in sušilnico, na koncu pa še v gladilni stroj.«

Tovarišica Dimnikova pa je še dodala: »Ročno izdelan papir in škarje ne gredo skupaj, pokvari se struktura, zato je treba vse robove poščipati s prsti.«

Andrej (drugi) je menil: »Najbolj zanimivo je bilo, ko smo gledali zamenjavo zvitek pri strojnem izdelovanju papirja.«

Oglasil se je tudi Klemen: »Meni pa je bilo najbolj všeč to, da sem lahko sam delal.«

Na vprašanje, kaj bi pri tem krožku lahko bilo še boljše, je odgovorila Jelena. »Da bi bil večkrat,« je povedala željo tudi drugih navzočih šolarjev.

Grega pa je pripomnil: »Jaz pa bi rad videl skladišča v Papirnici Večve.«

Mirsada nam je zaupala, da so ji stariši, preden je odšla h krožku, svetovali, naj ne stoji poleg nevarnih krajev. »Drugič sem jim že lahko razložila, da se tu vse dela ročno in je treba biti pazljiv le pri gladilnem stroju,« je dodala.

Se veliko zanimivega so povedali šolarji. Tudi to na primer, da se ne smeš bati; če si preveč boječ, zajameš premalo mase, bolje pa jo je več, saj se odvečna lahko otrese. Paziti je tudi treba, da ne napravš prstnega odtisa, ni lepo, če zvečiš pri delu zvečično gumo, h krožku je treba priti točno ob uri, sploh se je treba ravnati po navodilih.

### Pridni šolarji iz OŠ Leopolda Mačka-Boruta

Vedeželnost in pridnost zadobrovških petošolcev je pohvalil tudi inštruktor Peter Lajovic, ki poleg Jožeta Kresniča uvaja šolarje v skrivne ročne izdelave papirja. »Šole otroke različno pripravijo na ta krožek. Ponekod že prej preberemo brošuro, ki smo jim jo dali, nekateri pa pridejo k nam nepoučeni. Z učenci iz Zadobrove se ni treba pogovarjati o zgodovini izdelave ročnega papirja, ker so to že spoznali iz naše knjige, ampak jim lahko kar takoj pokažemo surovine — lan, konopljo in bombaž. Seznanimo jih s strojem, imenovanim Holandec, ki služi za mletje surovine in je star že 73 let. Opisemo jim, kakšna je razlika med tem in sodobnimi stroji te vrste. Nato pričnemo s praktičnim delom. Z vsakim učencem se ukvarjam posebej, tako da vsakdo naredi pet ali šest listov sam.«

V Papirnici Večve imajo še veliko idej, kako pritegniti šolarje k sodelovanju, le uresničiti jih ni mogoče na mah. Organizator izobraževanja Vid Vilfan pravi, da bi šolarji prav gotovo čutili večji stik s papirnico, če bi vse to doživeli kot delovni proces; tako da bi v tovarni bili dlje časa in odšli morda vmes tudi na malico.

Šolarji so pri krožku za ročno izdelavo papirja preživeli nekaj prijetnih in koristnih uric. Zdaj s prav tako velikim veseljem obiskujejo že drugega — tiskarskega. Pridobili so si izkušnjo več: spoznali so tovarno, del proizvodnega procesa in tudi delo samo.

DARJA JUVAN



Šolarji so zavihali rokave in pokazali, kako je treba iz kadki zajeti bombaž (Foto: D. JUVAN)

● KAKO BOMO LETOS LETOVALI V POČITNIŠKEM DOMU ZZB NOV V BANJOLAH

## Za predsezono so cene znane

Počitniški dom zveze združenj borcev NOV Ljubljana v Banjolah pri Pulju bo tudi letos odprt od 15. aprila do 25. oktobra. Cene letovanja bodo sicer nekaj višje od lanskih, vendar v primerjavi z drugimi letovišči še vedno ugodne.

Za predsezono — od 15. aprila do 26. junija — so cene že določene, za sezono in po njej pa bodo določene na redni letni skupščini PD Banjole konec marca.

Cene v predsezoni od 15. aprila do 26. junija 1985

Objekt	Od 15. aprila do 5. junija	Od 5. junija do 25. junija
DE-II	1.100 din	1.250 din
DE-I, DE-III in podpril. DE-II	980 din	1.150 din
B (ogrevano) in NR	800 din	950 din
A (neogrevano)	—	950 din
W — hišice	—	—

Cena avtobusnega prevoza na relaciji Ljubljana — Banjole — Ljubljana je 1200 din.

Ob prevzemu napotnice za letovanje v Banjolah se vplača akonotacija v znesku 2000 din na osebo.

Dodatno ležišče v sobi se obračuna z 20-odstotnim popustom na penzijsko ceno.

Če je prostor in gost želi biti sam v dvoposteljni sobi, doplača 300 din na eno noč.

Otrokom do 2. leta starosti oziroma otrokom, ki se ne hranijo v restavraciji, se obračuna 200 din na dan.

Otrokom do 10. leta starosti se obračuna 50 % celotnega penziona.

Penzijske cene v zdravilišču Karlovy Vary na Češkoslovaškem so do 30. aprila 1985 za člane ZB NOV 900 din, za druge 1000 din, od 1. maja dalje pa 1400 din oziroma 1650 din.

Prevoz v Karlovy Vary si uredi vsak prijaviteljec sam.

Cene pijač se formirajo po nabavni ceni z gostinskimi pribitkom.

Na podlagi te informacije prosimo vse zainteresirane, da se za letovanje v PD Banjolah prijavijo v svojih krajevnih združenjih borcev NOV. Ti bodo nato zbrane prijave dostavili občinskemu odboru ZZB NOV Ljubljana Moste-Polje najkasneje do 1. marca 1985, nakar bodo prijavitelji povabljeni na prevzem napotnic.

Občinski odbor ZZB NOV Ljubljana Moste-Polje

● PREDSEDNIKOM OO SINDIKATA

## Še več krvodajalcev

Občinska organizacija Rdečega križa tudi letos organizira krvodajalske akcije v naši občini. To nalogo stalno izvajamo prek osnovnih organizacij sindikata v ozdih in tozdih. Zato pozivamo predsednike osnovnih organizacij sindikatov, da se zavzamejo za pridobivanje čim večjega števila krvodajalcev v svojih organizacijah, saj vemo, da krvi ne moremo z ničimer nadomestiti.

Družbeni dogovor skupščine SR Slovenije iz leta 1968 in priporočilo mestnega komiteja za SLO iz leta 1967 (krvodajalstvo je sestavni del obrambnih priprav) zaodožujeta osnovne organizacije sindikata v združenem delu, da s svojim aktivnim delom na tem področju zagotovijo udeležbo 20 % vseh zaposlenih delavcev. Na ta način tudi razvijamo čut solidarnosti posameznikov do družbenih vrednot in do sočloveka.

V nadaljevanju objavljamo načrt krvodajalskih akcij za leto 1985, propagandni material za krvodajalsko akcijo pa dobite na sedežu naše občinske organizacije RKS, Proletarska 1.

### LETOŠNJI NAČRT KRVODAJALSKIH AKCIJ V NAŠI OBČINI

- JANUAR**  
Sreda, 23. I., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev  
Ponedeljek, 28. I., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev
  - FEBRUAR**  
Petek, 1. II., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev  
Torek, 12. II., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev  
Ponedeljek, 18. II., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev  
Sreda, 27. II., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev
  - MAREC**  
Torek, 5. III., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev  
Ponedeljek, 25. III., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev  
Petek, 29. III., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev
  - JUNIJ**  
Petek, 7. VI., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev
  - JULIJ**  
Torek, 30. VII., od 6. do 12. ure solidarnostna akcija 50 krvodajalcev  
Sreda, 31. VII., od 6. do 12. ure solidarnostna akcija 50 krvodajalcev
  - DECEMBER**  
Četrtek, 26. XII., od 6. do 12. ure 250 krvodajalcev  
Torek, 31. XII., od 6. do 12. ure solidarnostna akcija 50 krvodajalcev
- Predsednike sindikata ali referente za krvodajalstvo prosimo, da število prijavljenih krvodajalcev sporočijo dan pred akcijo do 10. ure na sedež občinske organizacije RK, kar po telefonu št. 448-451 ali 441-544, int. 01.

Rdeči križ Slovenije

● DELOVNE USMERITVE OK ZSMS

## Tudi letos obilo nalog

Tudi letos bo potrebno v ZSMS krepko zavihati rokave pri vseh nalogah in akcijah, ki smo si jih zadali, saj vseh aktualnih problemov še zdaleč nismo rešili. Zavedamo se, da leto, ki je pred nami, ne bo nič lažje kot preteklo.

Na podlagi programskih izhodišč zadnjega kongresa ZSMS se bo v letu 1985 OK ZSMS z vsemi svojimi delovnimi telesi še nadalje prizadevala za akcijsko in idejno krepitev OO ZSMS, za dosego večje frontnosti in vključevanja v delo vseh kolektivnih članic ZSMS. Poglavitna naloga, ki smo si jo zastavili, je prav gotovo ta, da bomo skoz načrtovane obiske OO ZSMS in s tesnejšim sodelovanjem, predvsem pa tudi skoz izobraževanje skušali doseči boljšo aktivnost OO ZSMS v delovnih organizacijah, KS in šolah ter se boljše informirali o vseh problemih, ki jih čutijo mladi.

Se posebno OO ZSMS v KS, ki se srečujejo z mnogimi problemi pa se glede njih reševanja vrtijo kot v začaranem krogu, bo potrebno posvetiti večjo pozornost. Prav tako bo naše delo v tem letu še nadalje usmerjeno v krepitev delovanja na področju družbenoekonomskih odnosov, s poudarkom na stabilizacijskih prizadevanjih, na zaposlovanju, nagrajevanju po delu, reševanju stanovaljske problematike, pripravnosti, štipendiranju. Posebno pozornost bo potrebno bolj kot dosedaj posvetiti usmerjenemu izobraževanju. Doseči moramo aktivnejše vključevanje mladih delegatov pri krepitvi delegatskega sistema. Izobraževanje bomo skušali razširiti na čimvečji krog mladih ter oblike izobraževanja bolj prilagoditi zahtevam in željam mladih. Tudi pretok informacij še ni takšen, kot si želimo. Sicer pa smo prek delovnega informatorja mladih v OO ZSMS prenesli mnogo pomembnih informacij in nameravamo to obliko informiranja razvijati naprej, prav tako pa informiranje razširiti še na druge oblike, da bo le-to hitro, kvalitetno in učinkovito.

Prelomnico bo to leto doživelo mladinsko prostovoljno delo, saj bo nedvomno doživelo prenekatere spremembe kot ena izmed pomembnejših oblik dela mladinske organizacije.

Da bodo vse te spremembe odraz resničnega interesa in potreb mladih, pa bomo prav gotovo morali skupaj vložiti nemalo naporov.

Akcijski plan za to leto se od lanskega ne bo bistveno razlikoval, le nekoliko ga bomo razširili na področju SLO in DS, kulture in izobraževanja. Tako bomo organizirali tradicionalni pohod na Pugled, poleg drugih pohodov pa še srečanje brigadirjev, mladine in vojakov ob dnevu brigadirjev, koncerte različnih glasbenih skupin in glasbene večere, razstave, seminarja za člane in vodstva OO ZSMS, politično šolo, izobraževanje za vodstva MDB, prireditve, predavanja ipd. s področja OZN, različne prireditve ob sprejemu pionirjev v ZSMS, srečanje z mladimi iz Železne Kaple, obrambni dan za OO ZSMS, seveda brigade, ki bodo odšle na delovišča širom po Jugoslaviji ter lokalno mladinsko delovno akcijo. Posebno mesto bodo dobile vse majske prireditve in proslave: 40 obletnica osvoboditve z odprtjem PST, dan mladosti, sprejem štate mladosti, teden mladih Moščanov in še druge spremljajoče prireditve.

Poleg vseh naštetih nalog pa vsekakor ne smemo pozabiti na eno bistvenih: na dobre kadrovske rešitve, od katerih je v veliki meri odvisno, kako bomo vse začrtane naloge uresničili — še predvsem, da bomo v vse akcije vključili čimveč mladih.

JELKA HRZENJAK

## Kratko, pa jasno

Po daljšem premoru je spet nekaj informacij za OO ZSMS oziroma za mlade iz naše občine.

Leto 1985 se je sicer komaj začelo, a pred nami je že mnogo aktivnosti, na katere bi vas radi opozorili.

— Prav v tem času sprejemajo delavci zaključne račune in prav je, da se v obravnavo vključijo vse OO ZSMS v delovnih organizacijah.

— Še vedno ni končana akcija obiskov OO ZSMS v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in šolah, vendar naš nekatere OO ZSMS vse do sedaj o svojih sestankih niso obvestile. Zato jih naprošamo, da to čimprej store.

— Konec tega meseca bo posvet predsednikov in sekretarjev, kjer se bomo dogovorili o nadaljnjih aktivnostih.

— Ponovno opozarjamo vse OO ZSMS na odprte kadrovske postopke pri OK ZSMS (za sekretarja in člane predsedstva OK ZSMS) in pozivamo, da se kar najodgovorneje lotijo te odgovorne naloge.

— V petek, 1. februarja je bilo v Titovem domu organizirano s strani brigadirjev težko pričakovano brigadirsko srečanje. Po daljšem premoru je bilo to prvo brigadirsko srečanje, vendar je bila dvorana, na žalost, skoraj prazna.

— v soboto, 2. februarja je bil v kulturnem domu Španski borci organiziran prvi mladinski glasbeni večer in upamo, da ne bo zadnji. O prihodnjih takšnih prireditvah vas bomo sproti obveščali.

JELKA HRZENJAK

## ● Posvet predsednikov in sekretarjev konferenc SZDL

Vodstvo občinske konference SZDL nadaljuje z že uteceno prakso, da se o vseh pomembnih nalogah, ki so pred socialistično zvezo, predhodno posvetuje in dogovori z aktivisti krajevnih konferenc.

Tako je bilo tudi 28. januarja, ko je bilo predsednikom in sekretarjem SZDL naloženih več kot dovolj nalog vse do splošnih volitev v marcu 1986.

Predkandidacijska, kandidacijska in druga predvolilna opravila, za katere je že sprejet okvirni rokovnik, je prva in najobširnejša naloga, katere se morajo krajevnih konference in njene frontne organizacije v KS takoj lotiti. O tem berite poseben članek na 1. strani.

Javna razprava o dolgoročnem razvoju občine in mesta ter o letošnjih programih SIS družbenih dejavnosti je naloga, ki jo je treba opraviti še v tem mesecu. Več o tem berite v prispevku na 1. strani.

Tudi letos bomo v krajevnih skupnostih organizirali izobraževanje in usposabljanje občanov o ljudski obrambi in družbeni samozastitit. Letošnja tema je dogovorjena (in predavatelji so pripravljeno), bila pa je objavljena tudi v decembrski številki Naše obrambe. Naslov teme je priprave za oboroženi boj. Predavanja po KS naj bi bila opravljena do 15. aprila. Prenašanje na jesenski čas ni primerno, ker bo tedaj skupna ljubljanska vaja NNNP. S. G.